Поштарина плаћена у готовом

НОВИ САД
среда,
11 маја 1938
Година IV. — Бр. 106 (890)

Излази свакодневно
осим понедељника
Месечна претплата 20 дин.
за земљу, 50 за иностранство
Примерак 1 динар
Огласи по тарифи

ДАН

ДАН
независни информативни
дневник

Уредништво и администрација:
Краља Александра ул. бр. 7
Телефони: 21—05 и 21—06
Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду
број 58.460
Поштански фах бр. 178

Први дан посете г. Џелал Бајара и г. Ружди Араса

Турски државници у Белом Двору

ТУРСКИМ ДРЖАВНИЦИМА ПРИРЕЂЕН ЈЕ СВЕЧАН ДОЧЕК У БЕОГРАДУ

Београд, 10 маја (А. А.) — Дочек турског министра претседника г. Џелал Бајара, који долази у посету нашој земљи, протекао је у сваком погледу најсвечаније. После срдачних поздрава које је примио на свима успутним станицама, од Цариброда до Ниша, стигао је синоћ у 22.29 часова у Београд.

Тачно у 21.20 часова на београдској железничкој станици, чији је перон био свечано искићен турским и југословенским заставама и украшен зеленилом, био је успостављен свечани поредак. Десно од дворске чекаонице велики број угледних престоничких грађана заузео је своја места, а лево, на перону резервисано за новинаре, почели су се скупљати претставници штампе. Једна чета осамнаестог пешадиског пука била је већ на перону у пуној ратној спреми.

У 22.15 часова стиже министар војске и морнарице, генерал г. Марић, кога поздрављају сви присутни команданти.

У 22.15 часова долази претседник Министарског савета и министар иностраних послова г. др. Милан Стојадиновић, који је већ на Тргу био срдачно поздрављен и кога присутни грађани на перону поздрављају срдачно узвицима: „Живео!" Он се здравља са министрима, а затим му г. др. Коста Луковић, шеф Централног пресбироа, претставља турске новинаре, којима је на перону резервисано почасно место.

Тачно у 22.29 часова стиже специјални воз са турским претседником владе г. Џелалом Бајаром и турским министром иностраних послова г. др. Тевфик Ружди Арасом. Музика интонира турску химну.

Из воза најпре силази наш посланик у Анкари г. Аџемовић, а затим, одмах за њим, г. Џелал Бајар, претседник турске владе, који се срдачно здрави са претседником г. Стојадиновићем и госпођом Стојадиновић. Потом силази турски министар иностраних послова г. др. Тевфик Ружди Арас који, такође, измењује срдачне и пријатељске поздраве са југословенским претседником Краљевске владе. За њима силазе турске даме: госпође Бајар, затим Спаха и г. Џелала Бајара и г. Аџемовића, супруга нашег посланика у Анкари.

Госпођа г. др. Стојадиновића срдачно се поздравља и предаје госпођи Бајар диван букет цвећа.

Док се високи гости здраве са г. Претседником Краљевске владе, клицање грађана не престаје. Непрестано одјекују усклици: „Живела савезничка Турска! Живео г. Џелал Бајар!" Сви присутни слушају гологлави турску химну.

Оба претседника, праћени министром војним, армиским генералом г. Марићем, полазе да обиђу почасну чету. Турски претседник владе г. Бајар прима рапорт од официра Осамнаестог пука, који га поздравља са исуканом сабљом; затим се г. Бајар клања застави Осамнаестог пука.

Пошто су обишли почасну чету, оба Претседника враћају се ка застави, где претседник владе г. др. Стојадиновић претставља свом турском колеги команданта града Београда, армиског генерала г. Косића, дивизиског генерала г. Арачића и друге официре, а затим све чланове Краљевске владе, после чега г. Џелал Бајар прима поздраве бугарског, грчког и румунског посланика на нашем Двору и од виших чиновника нашег Министарства иностраних послова, који су му у исто време претстављени.

После тога, оба Претседника пролазе кроз Дворску чекаоницу и излазе на Вилсонов Трг, где их дочекује експлозија френетичног клицања и срдачних поздрава. Овације се продужују неколико минута, после чега оба Претседника остављају Београдску железничку станицу. Првим аутомобилом напуштају железничку станицу претседник турске владе г. Бајар са претседником г. др. Миланом Стојадиновићем, а другим аутомобилом госпођа Бајар са госпођом г. Милана Стојадиновића. За то време велики број фото и кинорепортера радио је у највећој журби, а врло велики број турских, југословенских и других страних новинара пратио је ток ове свечаности.

Прва конференција турских државника са г. др. Стојадиновићем

Београд, 10 маја. — Претседник турске владе г. Џелал Бајар и министар иностраних послова г. др. Тевфик Ружди Арас дошли су око 11.15 час. пре подне у Маршалат Двора, где су се уписали у књиге Њ. В. Краља. Потом су турски државници у Министарству иностраних послова учинили прву посету претседнику Краљевске владе и министру спољних послова г. др. Милану Стојадиновићу. Између њих је тада одржана прва конференција.

Турски државници одвезли су се затим на Дедиње, где их је у Белом двору, примио у аудијенцију Њ. Кр. Вис. Кнез Намесник Павле који их је задржао на ручку.

Вечерас, у Гардиском дому, претседник владе г. др. Стојадиновић приређује свечану вечеру у почаст турских државника.

Г. Хитлер се вратио у Немачку

Рим, 10 маја. (А. А.). Агенција Стефани јавља::

У 8.45 часова г. Хитлер, кога су на станици Бренер поздравили Војвода од Пистоје, у име Његовог Величанства Краља и Цара и генерални секретар фашистичке странке г. Стараче, прешао је возом преко границе, враћајући се у Немачку. Један одред војске одао је почаст, а искупљени свет приредио је бурне овације. Петнаест минута доцније после воза г. Хитлера, прошао је воз са немачким министрима, и личностима из пратње.

НА БРЕНЕРУ СЕ ВОЗ Г. ХИТЛЕРА ЗАДРЖАО 20 МИНУТА

Бренер, 10 маја. (А. А.). ДНБ јавља:

Посебни воз Фирера задржао се на граници двадесет минута. За то време опростили су се од Фирера, у име Његовог Величанства Краља и Цара, Војвода од Пистоје, а у име Дучеа, генерални секретар фашистичке странке г. Стараче.

Између осталих, са италијанске стране били су присутни: командант армије у Болцану, генерал г. Гуиди и префект Болцана г. Масиро Мател.

Г. Хитлер је провео у разговору са овим личностима, нарочито са Војводом од Пистоје, све време до поласка воза.

Приликом опроштаја Војвода од Пистоје предао је Фиреру скупоцен поклон.

Неколико минута после одласка посебног воза Фирера, стигао је и посебни воз са министрима и осталом пратњом.

БЕРЛИН СПРЕМА Г. ХИТЛЕРУ ТРИУМФАЛАН ДОЧЕК

Берлин, 10 маја. (А. А.). — Авас јавља:

Берлин припрема г. Хитлеру триумфалан дочек. Посебни воз са г. Хитлером стиже данас на станицу Лерте. Фирера ће дочекати маршал Геринг, чланови владе, виши официри и шефови националсоцијалистичке странке. Листови пишу да немачка престоница припрема г. Хитлеру дочек сличан ономе после његовог повратка из Беча, по извршењу аншлуса.

—о—

Југословенска поморска делегација напустила Италију

Рим, 10 маја. (А. А.) — Агенција Стефани јавља:

У тренутку напуштања италијанске територије, шеф југословенске поморске делегације вицеадмирал г. Полић упутио је италијанском државном потсекретару за морнарицу г. Кавањариу телеграм, у коме изражава захвалност чланова мисије на срдачном дочеку у Италији.

—о—

Краљ Фарук није примио оставку владе

Каиро, 10 маја. (А. А.). — Рајтер јавља:

Његово Величанство Краљ Фарук упутио је јуче писмо претседнику владе г. Али Махер-Паши, у коме му вели да не може примити поднесену оставку.

—о—

Затварање италијанске изложбе и сајма у Београду

Београд, 10 маја. — Синоћ је затворена изложба „Италијанског портрета кроз векове". За 42 дана изложбе, њу је прегледало преко 75 хиљада лица, међу којима велики број из иностранства.

Јуче је, такође, затворен Београдски сајам; сајам је посетило преко 100.000 лица.

Војничка побуна у Боливији?

Асунсион, 10 маја. (А.А.) — **Авас јавља:**

Према још непотврђеним вестима са бољшевичке границе, у Боливији је дошло до војничке побуне.

У граду Виламонтес настале су крваве борбе.

Буенос Аирес, 10 маја (А.А.) — Рајтер јавља:

Према непотврђеним вестима из Парагваја, дошло је у Боливији до побуне. Побуна је дошла као последица огорчења извесног дела јавности поводом убиства пуковника Карденаса, који је играо главну улогу приликом побуне у Гран Чаку.

Лапаз, 10 маја (А.А.) — Авас јавља:

Претседник Боливиске републике г. Буш демантовао је вест које се проносе у иностранству о војној побуни у Боливији.

У демантију се додаје да у свима крајевима Гран Чака влада мир и ред.

Грозница наоружања у Шведској

(Од нашег дописника)

Штокхолм, маја. — Шведски генералштаб израдио је нови предлог о наоружању, који предвиђа повећање кредита за наоружање за 69 милиона шведских круна. Као што се може закључити из једне изјаве, дате у доба аншлуса средином марта, овом предлогу је осигурано одобрење скупштине. Од тог доба су неспокојство и несигурност у шведској јавности порасли још више. У јавним предавањима и у штампи непрекидно се помиње да је наоружање Шведске недовољно. Бојазан, да ће Шведска у случају сукоба између Немачке и Русије бити увучена у конфликт, и поред њених непрекидних и великих напора да сачува неутралност, из дана у дан се учвршћује све више. Непрекидно се појављују нове књиге и брошуре које се баве тим питањем. У Шведској данас влада мишљење да ће у случају поменутог конфликта бити у њега увучене све балтичке и нордијске земље. У тим књигама се третира и вероватни развој таквог рата, и што је битно, такви написи достижу велики тираж. Повећању неспокојства доприносе и све већи број посета немачких и руских ратних бродова и авиона.

Значај овог предлога за наоружање, чије појединости још нису упућене парламенту, види се јасно из чињенице да је пре две године дошло до кризе кабинета када је предложено да се цео кредит за одбрану земље повиси на 148 милиона круна. Сада је кредит за одбрану земље, за годину 1938/39, предвиђен на 180 милиона круна. Овоме има да се дода даљих око 20 милиона за цивилну ваздушну одбрану, око 25 милиона за изградњу зграда за земаљску одбрану и 70 милиона круна за набавку и смештај сировина, потребних за случај рата. Овим сумама сада треба да се дода још 69 милиона круна, из чега се у првом реду има појачати наоружање. Осим тога се предвиђа и повећање сталног кадра. Издаци треба да се попну на 365 милиона шведских круна, што чини око једне четвртине целокупног шведског буџета.

Припреме за побољшање земље у економском и административном погледу забележиле су у последње време видан напредак. Тако је донет један низ закона који војној управи у случају опасности од рата дозвољавају реквирирање разне робе и сировина. Тако један закон предвиђа и преузимање фабрика и присиљавање на ратне лиферације. Сличне мере се предвиђају и за ваздушну одбрану. Куповине од стране владе у иностранству имале би да износе 50—60 милиона круна. Углавном су предвиђене куповине угља, метали, извесне руде, минерална уља, гнојива, текстили и друго. За ове сврхе предвиђено је за ову буџетску годину 70 милиона круна. На крају треба поменути, да у вези с тим шведска национална банка повлачи своје златне депое у иностранству, а делом их из Лондона транспортује у Њујорк.

Слично се поступа и у Финској и у Норвешкој. И ове земље као и Данска морају свој ратни материјал да набаве у иностранству. *(Транс-конти).*

ПРЕД ГОДИШЊУ СКУПШТИНУ НОВОСАДСКЕ БЕРЗЕ

Тешкоће унутрашње житарске трговине

У недељу, 15 о. м., одржаће се годишња скупштина Новосадске берзе. Тим поводом генерални секретар Берзе г. др. Бранко Петровић спремио је извештај о раду и стању Берзе у прошлој години. У извештају се, поред осталог, каже:

„У прошлогодишњем извештају о стању и раду берзе истакли смо већ, да је запажено знатно побољшање стања у свима правцима привредне делатности. Година 1937 и поред извесне нестабилности у привреди, ипак претставља наставак побољшања привредних прилика, нарочито у погледу међународне размене добара. Пријатнија атмосфера створена је, не само услед повећања обима међународне трговине него, углавном, ради тога, што је делимично дошло до ублажења, па чак и укидања извесних мера, које су, у ранијим годинама претстављале главну карактеристику међународне трговине, а које су биле главне сметње нормалном развоју међународне, па према томе, и националне привреде. Многе од тих мера, постојале су додуше и ове године, али већ нису биле од толико пресудног значаја у погледу стварања јачих односа у размени добара. Нарочито су наступиле знатне измене на боље у погледу међународног платног промета.

Привредни биланс у 1937 години, услед тога, показује повољне резултате и улива оправдану наду, да је дугогодишња економска депресија на измаку и да ће ток привредног живота постепено ући у нормалан колосек.

НАША ПОЉОПРИВРЕДА

Доходак пољопривреде у 1937 години износио је 22.052 милиона динара. У поређењу са дохотком у 1936 години, доходак је опао за 945 милиона динара. Но и поред тога пољопривреда је дала задовољавајуће резултате, како у погледу жетвеног приноса тако и у погледу цена, које су биле у сталном порасту. Пшеницом је била засејана површина од 2,195.056 хектара (3,814.408 кат. јутара), неподесне временске прилике, међутим (стална кише, поплаве итд.) уништиле су један део усева, тако да је за жетву остала површина од 2,132.201 хектара (3,705.178 кат. јутара). Према извештају Министарства пољопривреде жетва је дала принос од 23,474.393 мет. центе. Највећи принос био је у Дунавској бановини и то 11,617.641 мет. центи. Просечни жетвени принос, у целој земљи износио је 11 мет. центи по хектару. Кукурузом је била засејана површина од 2,642.300 хектара (4,591.900 кат. јутара) а принос је, према подацима Министарства пољопривреде, износио 53,329.608 мет. центи. Просечни принос у целој земљи износио је 20.2 мет. центе по хектару. Упоређењем овогодишњег приноса са приносом из прошле године, видимо, да је принос пшенице за 5,761.326 мет. центи мањи док је принос кукуруза већи за 2,265.325 мет. центи. Раж, јечам, зоб и остале житарице, дале су задовољавајући жетвени резултат. Цене пшенице кретале су се од 151 до 190 динара, према квалитету и провениенцији. Најнижа цена кукуруза износила је 69 а највиша 110 динара за 100 кг. Производња индустриских биљки показује различиту слику. Кудеља је и ове године била рентабилна за произвођаче, иако је због кишовитог времена много изгубила на квалитету.

Производња уљарица, нарочито репице, такође је много страдала од неповољних временских прилика. Због тога је и принос репице био знатно мањи од приноса у 1936 години.

Пољопривреда, додуше, није се још опоравила од дугогодишње економске депресије, али је за последње две три године запажен знатан напредак, који тој нашој најважнијој привредној грани поново обезбеђује скромни рентабилитет.

ЖИТАРСКА УНУТРАШЊА И ИЗВОЗНА ТРГОВИНА

У унутрашњој житарској трговини није било знатних промена у току 1937 године. И поред повољних економских прилика, није запажено повећање потрошње хлебног брашна, тако, да је промет у трговини пшеницом остао у својим ранијим границама. Повећање потрошње пшенице очекивало се у вези са доношењем нове железничке превозне тарифе. Према мишљењу привредних корпорација, наша железничка тарифска политика до сада, није водила у довољној мери рачуна о аграрној компоненти нашега унутрашњега промета и тражило се, у првом реду за најважније животне намирнице, снижење. До тога снижења у току године, на жалост, није дошло. Велику сметњу за правилан ток унутрашње житарске трговине претстављао је још и данашњи систем пореза на пословни промет јер је пореска оптерећеност неједнака, те ствара могућност за нелојалну конкуренцију. Привредне корпорације су стога тражиле измену садашњег система. У погледу резултата извозне житарске трговине, 1937 година показује врло леп успех. Пшенице је извезено у количини од 3,180.350 мет. центи у вредности од 570.532.400 динара, а кукуруза 7,251.960 мет. центи у вредности од 698,930,000 динара. И ове године је скоро цео извоз пшенице вршило Привилеговано а. д. за извоз земаљских производа. То друштво отпочело је са откупом пшенице одмах почетком месеца августа, и то франко шлеп, по следећим ценама:

Тиса I (од северне границе до укључиво Чуруга) 79/2%	190.—
Тиса II (од Жабља до ушћа Тисе) 79/2%	189.—
Бегеј 79/2%	189.—
Тиса канал (од Куле до Бач. Градишта) 79/2%	190.—
Дунав канал (од Црвенке до Бездана 78/79/2%	186.—
Канал Краља Александра 78/79/2%	186.—
Дунав Бачка, Банат и Барања 78/79 2%	188.—
Дунав Срем и Драва-Славонија 77/78/2%	186.—
Дунав Србија 77/78/2—3%	185.—
Сава (Србија, Срем, Босна) 77/78/2—3%	184.—

У погледу вагонске робе, то друштво је куповало пшеницу по ценама шлепарске робе у релацији шлепарских претоварних станица: Петровград, Панчево, Нови Сад, Сента, Апатин, Осек, Земун и Смедерево с тим, да се од цена за шлепарску робу на тим станицама одбије 2 динара за 100 кг. ради покрића претоварних трошкова. Та откупна цена снижена је 4 августа са 10, 10 августа са даљих 10 а 11 новембра за даљих 2 динара по 100 кг.

ЗА СЛОБОДНУ ТРГОВИНУ

Привредне организације заузеле су и ове године став против система државне интервенције тражећи да се допусти слободно формирање цена на тржиштима према понуди и тражњи. Налазећи се у периоду коњуктуре када су цене у скоку, свакако ограничење извозне трговине, увођењем интервенције и монополисања извоза, постаје излишно и иде само на штету произвођача. На конференцији свих Трговинских комора, одржаној крајем месеца маја у Београду, констатовано је, да се утицај државе на трговачко пословање знатно повећава и све више шири. Тај утицај састоји се у ограничењима начела слободе трговине у унутрашњем промету и у спољној трговини. На годишњој скупштини Удружења извозника Краљевине Југославије, пак, указао осе на штетне последице рада етатизованих извозних установа, јер се због њих све више смањује број домаћих извозника, а повећава наезда странаца. На скупштини је донесена резолуција, којом се тражи успостављење слободне трговине као једине здраве основе на развој опште привреде у земљи. Све привредне организације, дакле, тражиле су да се постојећи извозни монопол пшенице укине, указујући на чињеницу да је само проед здраве утакмице могуће да произвођачи слободно располажу својим производима уступајући ономе ко за њих плати најповољнију цену. Оправданост овога становишта види се најбоље из околности, да је цена пшенице слободном промету, кроз дужи период била стално већа од интервенционе цене Привилегованог извозног друштва. Делегација берза Краљевине Југославије бавила се нарочито питањем извоза кукуруза у земље с којима имамо споразум о клиринШком платном промету. На својим седницама, одржаним у месецу јуну и октобру, Делегација је подвукла, да ћемо ове године имати велики извозни вишак кукуруза, те да би стога, а у интересу повољнијег формирања цена на унутрашњем тржишту, требало настојати, да се тај вишак постепено и благовремено извезе. Да би се то омогућило, требало би одобрити да у државе са клиринШким платним прометом могу да извозе кукуруз и сви домаћи извозници, а не само да се извоз у те земље монополизује за Привилеговано а. д. за извоз земаљских производа. Слободан извоз кукуруза у земље са клиринШким обрачуном не би наилазио на никакве потешкоће чак ни у случају да од тих земаља добијемо повластице преференцијала, јер би извозници могли разлику између паритетне и преференцијалне цене унапред положити на благајни Призада. Слободан извоз кукуруза у клиринШке земље омогућио би јаче запослење наших домаћих извозничких фирми, а био би уједно и од користи за нашу народну привреду уопште, јер би се на тај начин наше домаће пијаце брже растеретиле вишкова, а то би врло повољно утицало на формирање цена док се поред монополског извоза цене не могу правилно развијати.

ТЕШКОЋЕ ИЗВОЗА ПРЕКО НАШИХ ЛУКА

Извоз наших житарица вршен је у 1937 години, великим делом, преко наших поморских лука, чиме је удовољено годинама већ наглашаваној жељи наших привредника. Нарочито испорука пшенице и кукуруза вршена је у првом реду преко лука у Сушаку и Сплиту. Већ прошле године, међутим, испоставило се, да те луке не располажу ни са довољним простором за ускладиштење робе, а ни са довољним уређајем потребним за претовар већих количина. Стога су вагони пуни кукуруза задржавани недељама у Српским Моравицама и другим железничким ста-

Политички живот

УСПЕЛИ ЗБОР ЈРЗ У БАЧКОМ БРЕГУ, НЕКАДАШЊЕМ ГЊЕЗДУ БИВШЕ ХСС

Г. др. Цвета Маглић

Сомбор, 10 маја. — У Бачком Брегу, једином месту сомборског среза, у којем је бивша ХСС, до недавно имала својих присталица и где је на прошлим општинским изборима победила б. ХСС у последње време осетио се нов курс и живо политичко кретање, о чему смо у два маха већ писали.

Недавно је једна делегација из Сомбору г. др. Цвету Маглића, претседника среског одбора ЈРЗ, коме је изјавила жељу огромне већине тамошњег становништва, да желе да ступе у редове Југословенске радикалне заједнице. Сем тога, молили су да вођство среске организације приреди политички збор и да на збор дође г. др. Маглић. Та делегација била је састављена од ранијих присталица б. ХСС, који су били и у општинском претставништву.

Срески одбор Југословенске радикалне заједнице, споразумно са присталицама из тога места, организовао је сада један такав политички збор, који је одржан у Бачком Брегу и који је успео изнад сваког очекивања. Збору је присуствовао г. др. Маглић. Приликом доласка у Бачки Брег г. др. Маглићу и његовој пратњи приређен је, на самом улазу у село, срдачан дочек. Ту је г. др. Маглића поздравио један од мештана, па је затим формирана велика поворка коњаника и бициклиста, као и пешака.

У свом подужем говору, г. др. Маглић је изложио потребу што тешње сарадње између Срба и Шокаца у овим крајевима, указујући сву штетност досадашњег антагонизма који је настао захваљујући разорној акцији вођа слатих у ове крајеве из Загреба. Затим је изложио успехе владе г. др. Милана Стојадиновића. Излажући програм политике г. др. Стојадиновића, др. Маглић је истакао, да ће влада др. Стојадиновића, наставити са спровођењем досадашње сељачке заштите и да ће се ускоро приступити коначној ликвидацији аграрне реформе. Говорио је на крају и о социјалном осигурању радничког сталежа, рекавши да је наша земља у Европи прва која је то питање решила ефикасно.

Це оговор г. др. Маглића, присутни су најпажљивије саслушали. После г. др. Маглића говорио је још и г. Стеван Лалошевић, први секретар.

Пре закључења збора, изабрана је нова управа месног одбора ЈРЗ, у коју су ушли: претседник г. Живко Рица, земљорадник, потпретседници гг. Марин Декић, Антун Бедековић и Матија Ковачев, благајник г. Јосип Рохач, секретари гг. Адам Николин, гостионичар и Симон Хефлер, трговац.

По одласку г. др. Маглићу је приређен веома срдачан испраћај, којом приликом је маса пратилаца прошла са југословенским заставицама кроз Бачки Брег, кличући. *(Дан)*

УСТРОЈСТВО МАЊИНСКЕ ДИРЕКЦИЈЕ У РУМУНИЈИ

Новосадски „Дојчес Фолксблат" пише да је Румунски Краљ Карол потписао декрет о устројству Мањинске дирекције при Министарству културе и лепих вештина, а подређеној Претседништву владе. Са важношћу од 1 маја о. г. овај декрет одређује надлежност ове нове установе, којој је званичан назив Генерални комесаријат за мањине. Надлежност Комесаријата обухваћена је у 7 параграфа, према којима се исти у име државе стара о мерама, потребним у студију питања и доношење закона о разним мањинским [illegible] у њиховом животу у оквиру државе. Вођење ове установе повериће се Краљевским указом а на предлог Министра претседника једноме од високих достојанственика државе.

ЗБОР ЈРЗ У БИНГУЛИ

Илок, 10 маја. — У Бингули, у присуству великог броја гласача одржан је јуче збор ЈРЗ. На збору су говорили народни посланик г. Душан Поповић, секретар омладинске организације ЈРЗ г. Ђорђе Ђиловић, словачки свештеник г. Милан Штрба и други. Народни посланик г. Поповић опширно је говорио о раду владе г. др. Стојадиновића, износећи уједно његове заслуге за консолидовање прилика у нашој земљи. И остали говорници изложили су позитивну делатност владе г. др. Стојадиновића, што су присутни поздравили са бурним одобравањем.

—o—

ПОЛИТИЧКА ХРОНИКА

Г. Милош Драговић, бивши народни посланик, долази за сенатора, на место преминулог Михаила Лукаревића, као први заменик на листи сенатора у Вардарској бановини.

Г. Анте Мастровић, народни посланик, обавестио је вођство ЈНС да иступа из странке и подноси оставку на посланички мандат. На његово место у Народну скупштину улази г. Нико Ђипико, из Каштела.

Г. др. Вл. Мачек примио је у Загребу г. Саву Косановића, првака б. СДС, и задржао се с њим један сат у разговору.

ницама, које се налазе у околини Сушака односно Сплита. Како се испорука кукуруза вршила, углавном, у пролетњим месецима када се кукуруз налази још само у повременo сувом стању, то се један велики део робе, задржане недељама у вагонима, покварио и продавци су морали претрпети огромну материјалну штету. Дешавало се, да се за цео вагон кукуруза није добила ни једна пара, јер су се из продајне цене једва могли покрити трошкови подвоза, лежарине, бонификације итд. Стање се, на жалост, ни ове године није променило на боље. Из појединих дописа, који су достављени Делегацији берза Краљевине Југославије види се, да се вагони, натоварени кукурузом и упућени за Сплит, задржавају 12 до 22 дана на путу. Налазећи се тако дуго времена на путу, нарочито поред променљивих временских прилика, кукуруз је навукао влаге и када је стигао у Сплит, он више није одговарао прописима узанса.

Купац га због тога ставља продавцу на расположење а продавац, или мора да плати високу бонификацију, или га мора о своме трошку истоварити и ускладиштити, у којем случају трошкови износе куд и камо више него зарада. На овај начин оштећено је било врло много домаћих, већим делом мањих житарских трговаца а исто тако и произвођача, који непосредно продају робу великим извозничким фирмама и који морају преузети гаранцију за квалитет робе до преузимања робе у нашим поморским лукама. На тај начин пак постаје илузорно свако настојање да се наши аграрни производи извозе преко домаћих морских лука, и наши извозници мораће тражити други пут за њихов извоз, што ће, по себи се разуме, ићи на уштрб интереса наше националне привреде. С обзиром на горње околности Делегација берза Краљевина Југославије упутила је Министарству саобраћаја хитну претставку којом је молила, да се предузму сходне мере, како би се вагонски товари житарица, нарочито кукуруза, који се упућују за наше поморске луке у циљу даље отпреме за иностранство, отпремали без икаквог задоцњења и без икаквог задржавања на појединим станицама.

Затишје у сукобу између г. г. др. Крафта и Мозера

Од пре два месеца уназад, немачки листови престали су да пишу о сукобу гг. др. Јохана Крафта и др. Ханса Мозера. У недељном броју „Дојчес Фолксблата" на страни, објављене су изјаве првака немачке мањине. Из тих изјава се види, да је борба прекинута за време, док незаинтересовани изабрани суд не донесе одлуку по тужбама г. др. Ханса Мозера против г. др. Јохана Крафта. Овај суд има да одлучи, да ли г. др. Крафт може, поред политике, активно учествовати у раду немачких задруга.

—o—

СРЕСКА КОНФЕРЕНЦИЈА ОМЛАДИНЕ ЈРЗ У ШИДУ

Шид, 10 маја. — Овде је одржана скупштина омладине Југословенске радикалне заједнице за срез шидски. Скупштину је отворио г. Јован Радовановић, наставник Грађанске школе. После отварања скупштине, приступило се бирању среског одбора омладине у који су једногласно изабрани: претседник г. Јован Радовановић, потпретседник г. Божа Стојановић, из Морозића, благајник г. Стеванчевић, секретар г. Обрен Матић.

На скупштини је говорио г. Гојко Спаић, апсолвирани правник о задацима и идеологији „Југораса", г. др. Јован Радивојевић о задацима и идеологији омладине, г. Синиша Михајловић, учитељ из Бачинаца поздравио је скупштину у име месне организације ЈРЗ у Бачинцима. Скупштина је била добро посећена и у најлепшем реду и миру завршена.

П. М.

Г. АДАМ ПРИБИЋЕВИЋ У ОСЕКУ

Осек, 10 маја. — У Осеку је боравио г. Адам Прибићевић. Г. Прибићевић је изјавио да његов боравак у Осеку није политичког карактера.

Забава стега скаута у Старом Футогу

Ст. Футог, 10 маја. — Стег скаута у Старом Футогу одржао је своју уобичајену забаву, у сали код Сајца, приказавши позоришни комад „Сачурица и шубара“, познату шалу од Илије Округића. Дилетантска секција располаже одличним снагама, као што су Ћулибрк и Бошњак, којима би и професионални глумци позавидели, затим Веселиновић, Винокић, Томин и Коларски, као и гђице Матићева, Кићанска и Токина. Убудуће, биће потребно водити више рачуна о расположењу поблике, које зависи од избора комада, који ће се пред њу износити. Ипак сама забава привукла је много мештана, пружајући тако доказ симпатија према скаутима. После комада, била је игранка, на којој је изванредно свирао реномирани скаутски џез, под вођством г. Лацганга. *Н. Ђ.*

—o—

Сомборска општина жели да откупи школске зграде од црквене општине

Сомбор, 9 маја. — Једна специјална комисија, састављена од чланова Српске православне црквене општине и чланова Градског већа у Сомбору, прегледала је јуче оне школске зграде у Сомбору и сомборским салашима, које су својина црквених општина, а које ове издају школском одбору под кирију. Како је та кирија годишње износила више од 150 хиљада динара, градска општина је решила, да те зграде, бар оне које су још у добром стању, откупи. Међу члановима те комисије сада се зграда. Првенствено ће се откупити зграда школе на салашима Буковцу, коју ће општина модернизовати и преуредити, пошто се за то указала хитна потреба. *(Дан)*

Скупштина Савеза ловаца и велико ловачко наградно гађање

Првак бановине у ловачком гађању постао је г. Кара Димитријевић

Овогодишња скупштина Савеза ловачких удружења за Дунавску бановину у Новом Саду била је веома посећена.

Скупштину је отворио претседник г. Јоца Дивилд поздравивши изасланика бана Дунавске бановине, г. Милана Орлића, начелника пољопривредног одељења. Прочитани су брзојавни поздрави, који су упућени Њ. В. Краљу Петру Другом, Претседнику министарског савета г. др. Милану Стојадиновићу, кога је скупштина изабрала за почасног члана Савеза, министру шума и рудника г. др. Богољубу Кујунџићу, бану Дунавске бановине, г. Светиславу Рајићу и претседнику Средишњег Савеза лов. удружења, г. др. Васи Јовановићу, министру у пензији.

Предложени буџет, који је нешто већи од оног у 1937 год. такође је једногласно усвојен.

Пошто је управа бирана на три године чији мандат истиче идуће године, то је попуњена једна трећина чланова са овим личностима: гг. инж. Ђорђе Гаспарини, др. Виктор Руп, Александар Рацков, др. Коста Гргуров, Андрија Богосављевић, др. Коста Мајински, Станоје Гавриловић, Драгутин Машек.

После попуњавања управе, изглосана је резолуција о сузбијању криволовства, унутарњем раду савеза и измени Закона о лову. Г. Светиславу Рајићу, бану Дунавске бановине одавање је признање за његова у бановини.

У вези са скупштином одржано је прво велико наградно ловачко гађање за первенство Дунавске бановине, које је отворено у 9 часова, а трајало је до 17 часова.

Учествовао је леп број стрелаца из свих крајева Дунавске бановине и гости из Београда и Славоније.

Такмичари су овом приликом показали леп успех и присутна публика је у више махова бурно аплаудирала и навијала за своје љубимце.

Награђени су следећи такмичари:

Г. Кара Димитријевић, ратар из Лединаца, сребрни пехар са дипломом, који је првак Савеза ловачких удружења за Дунавску бановину за 1938 годину.

Другу награду добио је мр. г. Душан Илин, апотекар (ловачка торба и ловачки шешир).

Друга дисциплина за назив прва Дунавске бановине: првак је г. Бабијан Хорвацки, трговац из Суботице, који је добио ловачку пушку, награду бана Дунавске бановине.

Другу награду г. Еуген Шнајдер, чиновник (фотографски апарат).

Трећа дисциплина за назив прва Дунавске бановине ван конкуренције:

Прву награду: гроф Александар Палавичини, из Ст. Футога, (флобер, дар претседника Савеза лов. удружења).

Другу награду Душан Илин, уметник из Новог Сада (скупоцену пепељару).

Трећу награду: Павле Адам, ратар из Темерина (уметно израђени

Признање за ову успелу приредбу припада у првом реду г. Станоју Гавриловићу, банкарском чиновнику из Новог Сада.

ТУРИСТИЧКЕ ВЕСТИ

ПРОДУЖЕН ЈЕ РОК ЗА ПРИМАЊЕ ПРИЈАВА ЗА ПУТНИКОВЕ ВОЗОВЕ НА ЕУХАРИСТИЧКИ КОНГРЕС У БУДИМПЕШТИ

На захтев многобројних закашњених ходочасника, који, из разних разлога, нису могли до сада дати њихове пријаве за учествовање на путовању посебним возовима на Еухаристички конгрес, Друштво Путник је одлучило да рок за пријем пријава продужи до најкасније 15 маја о. г. Овај рок ни у ком случају се неће продужити, јер ће возови поћи већ 25 маја из Осека, Суботице ,Новог Сада и Петровграда у Будимпешту.

Учесници, који су се претплатили на станове разне категорије у Будимпешти, добиће их према израженим жељама и то у Будиму у другом кварту.

Богослужења за Југословене одржаће се у оним црквама које се налазе у том кварту града Будима.

Они пак учесници који себи још нису осигурали стан нека изволе то учинити свакако до 15 маја, јер само онај може рачунати сигурно на стан, који се за исти раније унапред побринуо.

Путник ће ових дана свима до сада пријављеним учесницима разаслати своје легитимације за учествовање на конгресу а легитимације за путовање и прелаз границе добиће после 15 маја, када буду и места одређена у посебним возовима.

У погледу валуте, позивају се сви учесници, да се што пре претплате на њу код свих пријавних места, како би се за сваког могла обезбедити на време потребну количину валуте.

Том приликом упозоравају се у [illegible] на основу својих од Путника издатих легитимација пренети највише Пенге 225 по особи и Дин. 300 у нашој валути. Сваки пенге, који се жели пренети преко границе, треба да буде убележен на полеђини личних легитимација за путовање од стране продавца, као за то овлашћеног новчаног завода.

Накнадне пријаве за учествовање на овим посебним возовима примају се код свих бироа Путник, затим код месних организација Друштва Фрушка Гора и у свим католичким жупним уредима.

—o—

Слава Земљорадничке задруге на Малом Јарку

На Марковдан одржана је слава Прве земљорадничке задруге на Малом Јарку. Ова напредна задруга, која је најстарија у овим крајевима, сваке године прославља Марковдан а и ове године су домаћини са новосадских салаша дошли у лепом броју на славу. Домаћин славе био је претседник Прве земљорадничке задруге г. Стеванко Летић, градски већник.

Постављење шефа станице у Суботици

Суботица, 10 маја. — Указом Њ. В. Краља постављен је за шефа железничке станице у Суботици г. Андрија Ранковић, досадашњи вршилац те дужности. Г. Ранковић спада у предратну железничку генерацију која је и данас најчвршћи основ наше железничке службе. Одличан организатор, познати стручњак и добар старешина он ће сигурно испунити све наде својих претпостављених као и привредних кругова.

Њ. Кр. Вис. Кнез Намесник Павле

честитао је славу 3 коњичком пуку у Суботици

Велике војничке свечаности и витешке игре на пуковској слави

Суботица, 10 маја. — О Ђурђевдану прославио је, на најсвечанији начин, своју крсну славу 3 коњички пук Краљице Марије Румунске у Суботици. Пуковској слави присуствовала је сва елита Суботице.

Тачно у 10.30 часова стигао је на свечаност командант Потиске дивизиске области, дивизиски генерал г. Илија Брашић са госпођом. После тога стигли су генерали г. Велебит и г. Петровић као и велики број виших официра. Обављено је, затим, благодарење. Прво је служио православни војни свештеник г. Љуба Никетић, који је уз асистенцију једног официра и редова извршио сечење слваског колача. Потом је одржао благодарење имам, затим католички свештеник.

Командант пука, потпуковник г. Ета Спајић, по завршеном обреду, одржао је велики говор пун патриотских емоција. Потом је командант дивизије г. Брашић честитао команданту г. Спајићу.

У 11.15 извршен је пред касарну била је постављена свечано трибина, искићена заставама и зеленилом. Ту су заузели своја места одличници, међу којима смо приметили генерале гг. Брашића, Велебита и Петровића са госпођама, претседника општине инж. г. Ивана Ивандекића, претседника Окружног суда г. Александра Тасића, директора Железничке дирекције инж. г. Велицког са начелницима, старешину Државног тужиоштва г. Саву Радуловића, старешину Среског суда г. Предрага Јовановића, као и гг. Ненада Рајића, др. Јосу Манојловића, Бошка Николића, Андрију Ранковића, новопостављеног шефа жел. станице.

Присуствовали су слави и многи одлични претставници из редова народне мањине: гђе Терезије Хартман, Јелисавета д-ра Ф. Фењвеша, др. Гавре Санто, Јулије Лелбах, др. Киш, др. Херман, др. Стевана Мезеи, Вилим Конен, гђа Рот и друге личности.

После дефилеа војске официри 3 коњичког пука су приредили богату закуску у част гостију. Закуска је сервирана у лепо искићеним дворанама касарне.

У току дана 3 коњички пук је доздравни телеграм је послао Њ. Кр. био већи број телеграма. Први по-Вис. Кнез Намесник Павле.

Телеграм Њ. В. Кнеза Намесника Павла гласи:

У име Његовог Величанства Краља и Моје честитам пуку данашњу славу са жељом да га дух витештва и пожртвања прати и у данашњој служби Краљу и Отаџбини.

Павле

Командант пука г. Ета Спајић је телеграм прочитао пред официрима и пред пуком после подне, у наставку војничких свечаности. Сва војска као и присутни грађани клицали су дуго Њ. В. Краљу и Њи Кр. Вис. Кнезу Намеснику.

После подне су приређене врло успеле витешке игре у дворишту касарне.

На леп начин је прославио своју славу и стег Скаута у Суботици. Скаути су славили у Дудовој шуми. Ту су многи угледни претставници суботичког друштвеног живота изразили своје честитке старешини г. Душану Лазићу и његовом заменику г. Јаношу Толнау. *(Дан)*

—o—

У ПЕТЛОВУ ЈЕ УПРАЖЊЕНО БЕЛЕЖНИЧКО МЕСТО

Бели Манастир, 10 маја. — После одласка г. Боре Петровића за бележника у Бели Манастир, у Петловцу је остало бележничко место упражњено, па је сада општинска управа расписала конкурс за постављање новог бележника.

Данашњи програми у биоскопима

URANIA

5-7.15-9.15 час

Премијера

Фреди Бартоломју

у филму

Мали Лорд

РЕКС

5-7.15-9.15 час.

Филм о романтичној љубави у горском крају

БАРИЈЕРА

ЖАН ПАРКЕР

ЛУКСОР

5-7-9 час

Велики каубојски филм

Ђаво на коњу

КЕН МАЈНАРД

ODEON

5-7-9 час

Велики криминални филм

Сене сумње

Рикардо Кортез и Вирџинија Брусе

APOLLO

5-7-9 час

Велики музички филм

Мелодија среће

(Велики рефрен)

Фернанд Граве и Жан Обер

Антимарксистички комитет организује низ предавања у Н. Саду и унутрашњости Војводине

Испуњавајући свој програм Југословенски антимарксистички комитет ће и ове, као и прошле, године приредити неколико антикомунистичких предавања у Новом Саду и другим местима Војводине.

Одазивајући се жељама и интересовању грађана Комитет је одредио свога члана управе г. Владимира Андрића, адм. саветника у Сенату, да у Новом Саду одржи такво предавање у четвртак, 12 маја, у 16 часова у Соколском дому.

Г. Андрић ће говорити о теми: „Еволуција у Совјетској Русији и стварање новог човека“.

—o—

Конференција Југораса у Бачком Добром Пољу

Бачко Добро Поље, 10 маја. — У недељу, 8 о. м., одржана је успела конференција Југораса, уз учешће око 200 радника. Овој конференцији присуствовали су делегати из Новог Сада, гг. Васа Бесермењи и Никола Мамутовић, од којих је први одржао говор на државном, а други на немачком језику. Конференција је детаљно претресала стање пољопривредних радника, па је решено, да се води рачуна о томе, да у паритетну комисију улазе претставници земљорадника, који ће, приликом склапања колективног уговора, заступати њихове интересе. Најзад је извршен избор управе Југораса у Бачком Добром Пољу.

У Новом Саду се оснива удружење адвокатских приправника

Разговор са покретачима

Нова уредба о адвокатским приправницима дала је непосредни повод неколицини адвокатских приправника у Новом Саду, да пораде на оснивању професионалног удружења адвокатских приправника за територију Апелационог суда у Новом Саду. Наш сарадник је у разговору са покретачима добио подробна обавештења о положају адвокатских приправника, а с тим у вези и о сврси оснивања њиховог удружења.

На питање зашто оснивамо своје удружење, одговор је више него јасан. Наш економски положај. Нова уредба само је непосредан повод за оснивање удружења. Прилике адвокатских приправника знатно су се погоршале у последњих осам година. Плате су нагло пале, тако да звучи готово невероватно када се каже да има приправника који раде за 300 или 400 динара месечно. А таквих је много. Просечна плата адвокатског приправника на нашој територији не прелази хиљаду динара месечно. Могућност запослења је минимална, јер адвокатске канцеларије задовољавају се у много случајева нестручним чиновницима. Истина је да су приходи адвоката знатно мањи него раније. Многи адвокати уистину не би ни могли дати пристојну плату приправнику. Али и чињеница што нас је много младих правника искоришћује се од стране адвоката. Зато је број волонтера који раде годинама без награде врло велики. Осим тога питање стажа. Наш стаж је знатно дужи него у било којој другој професији. Држава не може да пружи свима младим правницима место. Стога сви који не могу нигде другде иду у адвокате. Међутим, пет година издржати без плате или са незнатном платом, могу само они који су и иначе материјално обезбеђени. То иде на уштрб квалитета адвокатског сталежа. Требало би да у адвокате иду најбољи правници. Међутим при оваквим приликама јасно је да ће ићи само они материјално обезбеђени, јер ће остали пре или после напустити неплаћено приправничко место и отићи за плату било куда. Наравно да у вези са ова два главна питања постоје и многа друга такође важна за приправника, а која су такође допринела да се оснује наше удружење.

Идеја о оснивању удружења није ни најмање нова. Таква удружења постоје у Загребу и у Београду.

— Шта је сврха ваше организације?

— Мислимо, да би Савез удружења адвокатских приправника могао много учинити, не само за адвокатске приправнике, него, уопште, за младе правнике. Водити евиденцију над свим упражњеним местима за правнике у адвокатској професији и извештавати ње, настојати да се плате колико је могуће побољшају, покушати, па вероватно и успети код надлежних власти, да се питање стажа као и сва друга приправничка питања ревидирају, водити бригу о заједничком стручном усавршавању. Појединачно то не можемо постићи. Осим тога удружење би имало једну важну васпитну функцију. Уистину постоје извесне негативне црте које се приписују свим адвокатима. Адвокатски приправници који данас бесплатно раде и једва чекају да се тога отарасе остварењем канцеларије, свакако ће служити оним истим начином којим се служе данашњи адвокати према њима. Но удружење би то свакако спречило. Адвокат, ранији члан удружења, свакако би се сећао оних принципа, за које је радио као приправник и, прожет тим принципима, свакако би и свој даљи рад у већој или мањој мери прилагодио тим принципима.

— Када ће удружење отпочети са радом?

— Ми смо млади и радимо брзо. Сада се воде припремни пријатељски разговори, током идуће недеље биће израђена правила, а оснивачка скупштина биће најдаље за десет дана. Наше је гесло: „О нама ништа без нас“, и ми ћемо успети.

Редовно купање у Новосадској минералној јодној води значи: здравље

У новокањишком срезу извршене су реорганизације месних одбора ЈРЗ

Инж. г. Златоје Станковић одржао је низ успелих конференција ЈРЗ у срезу

Нови Кнежевац, 10 маја. — У последње време политички живот у новокањишком срезу је необично оживео. У свима местима овог среза одржан је читав низ зборова и конференција ЈРЗ, на којима је поново констатована пуна хомогеност и једнодушност у партиском раду. Велики број присталица ЈРЗ, с необичним одушевљењем, поздравио је рад владе г. др. Стојадиновића на свима пољима и његовог претставника за овај срез, г. Светозара Станковића, министра пољопривреде.

Приликом одржаних конференција у појединим местима новокањишког среза извршене су реорганизације месних одбора ЈРЗ. Главни говорник на свима овим конференцијама био је инж. г. Златоје Станковић. Поред њега, у овом партиском раду суделовали су и гг. Ђорђе Ледерер и др. Миша Поповић.

Досада су одржане конференције у Ђали, где је за претседника Месног одбора изабран г. Јова Уверић, у Чоки, где је за претседника изабран г. Ђорђе Ледерер, а за потпретседника г. Влада Јованов, у Санаду, где је изабран г. Алекса Трифунов. Тако исто извршена је реорганизација Месног одбора ЈРЗ у Новом Кнежевцу, где је за претседника изабран г. др. Сима Матејин, за потпретседнике гг. Иван Кнежевић и Пап Ласло и најзад у Обилићеву, где је за претседника изабран г. Добривој Игњачев. Ускоро ће се извршити реорганизације у Крстуру, Пот. Св. Николи, Јазови, Црној Бари, Бан. Моноштору, Подлокању, Бан. Аранђелову, Мајдану и Рабеју. Истовремено у свима овим местима извршује се оснивање месних омладинских организација ЈРЗ.

Реприза ораториума „Стабат матер“

Музичко друштво приређује у уторак, 10 маја, у Народном спомен дому велики ораториски концерт у коме ће се изводити монументално дело за солисте, хор и оркестар „Стабат матер“ од Антонина Дворжака. Ово друго извођење Дворжаковог духовног дела, једног од најпознатијих композиција класичног текста молитве „Стабат матер“, приређује Музичко друштво на нарочиту жељу својих многобројних пријатеља и остале публике, која није имала прилике да присуствује премијери. Цене улазница овог пута су популарне, да би се омогућило свима пријатељима музике да чују овај ораториум. Помажући чланови Музичког друштва, који нису могли присуствовати премијери, могу подићи улазнице у Музичком друштву, или се обратити секретаријату Друштва писменим путем, те ће им се доставити улазница. Продаја улазница већ је почела у књижари „Славија“ и трафици Липковић.

—o—

Пред повишењем цена дрвеном угљу?

Цена дрвеног угља, према мишљењу новосадских дрвара, сувише је ниска, па су решили да траже пристанак од свих трговаца, да цене повисе тако, да би одговарале високој цени горивог дрвета.

С обзиром на то, да се дрвени угаљ производи од горивог дрвета, цена треба да буде много већа од оне, по којој се данас још продаје и која се цена развила под утицајем здраве утакмице међу дрварским трговцима.

Како долази летња сезона, трговци су нашли за сходно, да, на рачун новосадске публике, осигурају себи зараду, ако не на гориво дрво, онда бар на дрвени угаљ.

Очекује се, да ће новосадски трговци ових дана саопштити публици вест о поскупљењу дрвеног угља.

—o—

На дрзак начин похарана католичка црква уАди

Ада, 10 маја. — На дрзак начин похарана је католичка црква уАди. Том приликом лопови су из црквене касе украли 200 динара. Поведена је енергична истрага. *(Дан)*.

—o—

Несрећни случај услед несмотреног руковања револвером

Нови Врбас, 10 маја. — Тешко је настрадао Карло Граф, електричар, који је пренет у Државну болницу. Он се ранио револвером у бедро испод препоне. Изгледа, да је по среди несмотрено руковање с оружјем и то кривицом самог повређеног. *(Дан)*

—o—

Без тегоба

делује Дармол, а поред тога пријатан код узимања; нема кувања чајева, гутања пилула, нити горких соли. Дармол прија тако добро као чоколада Не покушавајте са неопробаним препаратима, већ уредите своју пробаву са омиљеним средством за отварање Дармол. Добива се у свим апотекама. Рег. 25801/37.

Бесомучни испади шофера теретних аутомобила

У последње време, учестале су несреће на путу према Сремској Каменици. Велики камиони са приколицама јуре са невероватном брзином, и због тога су у сталној опасности, не само пролазници, него и кола и сва остала подвозна сретства. Сазнајемо, да у погледу непрописане вожње теретних аутомобила предњаче камиони једне предузимачке фирме, која гради међународни аутомобилски пут.

У петак је дошло до једне несреће, која, пуким случајем, није имала људских жртава. После гажења, у четвртак, којом приликом је изгубио живот Милутин Петровић, и после неколико аутомобилских несрећа и судара на Транцаменту, тога дана, код јужног улаза у Сремску Каменицу, близу православног гробља, наишао је један теретни камион предузетничке фирме. Теретни аутомобил је имао и приколице, на које је био натоварен 1 и по вагоном цигаља за грађење пута.

Камион је терао невероватном брзином и сви пролазници су му се склањали са пута. Код улаза у село, теретни ауто је налетео на стуб електричног вода. Електричне жице су пале на земљу и запалиле су траву. Пуким случајем, жртава није било. Да су жице пале на неког од пролазника, струја од 30.000 волти сигурно би их убила.

Камион је од силног ударца прелетео на другу страну пута и ту се зауставио.

Власти би свакако требало да воде рачуна о непрописном терању аутомобила и камиона, јер постоји вероватноћа, да ће, пре или после, доћи до страховите несреће.

Славонија добија нов срез

Осек, 9 маја. — Најновијим решењем министра унутрашњих послова, а на заузимање г. Душана Летице, министра финансија и г. Ђуре Микашиновића, народног посланика, образован је у Славонији нови Срез са седиштем у Окучанима. Донета је и Уредба о делокругу рада новоустројеног среског начелства у Окучанима, који се сатоји из издвојених општина од новоградишког и новског среза.

У вези с образовањем новог Среза у Окучанима једна делегација, на челу с г. Душаном Ковачевићем, банским већником, учинила је посету претседнику Министарског савета г. др. Милану Стојадиновићу, г. Душану Летици, Министру финансија, г. др. Мији Креку, Министру без портфеља и изражена им је захвалност народа новог Окучанског среза. После проглашења за среско место Окучани ће много добити од свога значења.

Роман „Дана"

Без жена се не може

А. Јостон

26

И дошло је оно, што је морало доћи. Свака неваљалштина се свети и свако подлаштво се кажњава. Наши жалосни главни јунаци, који су хтели на један недозвољен и ружан начин да опљачкају наивну удовицу, морали су да плате одмазду за тај свој велики грех.

Гђа Хогерт се одједном показала пред Роналдом Линдсејем и Едгаром Меркејем у сасвим другој боји. Кад јој је лажни мистер Стенфорд, секретар лажног пуковника Меркеја пришао да се опрости, њему је било јасно, да се спрема нека велика опасност. И тако је и било.

Удовица, која се дотле показивала као безазлена, наивна жена, сада је одлучним гласом говорила и од тог тона говора, и Линдсеју и Меркеју се кожа јежила. Она је рекла гледајући право у очи пуковника Буртона:

— Једна моја тетка живи у Клервилу. Пуковник Буртон ми је рекао да је рођен у Клервилу... И ја сам тамо рођена... И кад ми је, пре извесног времена, испричао своју бајку, мени је све било јасно... Имам с опасним хохштаплером посла... Пустила сам тобожњег пуковника Буртона да своју игру, дрску и веома површно измишљену ,настави. Није ми више претила никаква опасност, кад сам видела, са ким имам посла...

— Али... госпођо... покушао је да се одбрани лажни пуковник Буртон. Ви се варате... Ствар није тако стајала...

— Ћутите! Ја знам све! одлучно је одвратила гђа Хогерт.

Едгар Меркеј је сада био глумац, као никада дотле. Али Роналд Линдсеј је сасвим испао из своје улоге, дајући нов доказ да је веома рђав глумац, на позорници и у животу. Он је са највећом стрепњом помислио:

— Ова жена је ђаволска... Прави демон... Та се са нама играла као мачка са мишем, док смо ми себе заваравали, да се играмо са њом. Нама је она личила на глупу, безазлену паланчанку, а она се, ето, показала лукавија и препреденија од нас...

Едгар Меркеј алиас пуковник Буртон није био толико интелигентан као његов млађи друг Линдсеј и тешко је могао да схвати ситуацију, која је сада настала. Али и њему је сада било јасно, да нешто у њиховом плану о дрској пљачци лепе удовице није баш било сасвим у реду.

И као по неком унапред добро промишљеном плану, одједном се цела сцена у банци изменила. Сви чиновници банке изменили су свој израз лица. Два искусна хохштаплера, Едгар Меркеј и Роналд Линдсеј, сада су први пут имали прилике да се увере, да ни најгенијалнији хохштаплери нису дорасли свом задатку, ако се нађе нека ситница, која квари цео њихов рачун.

Она два клиента банке, који су дотле сасвим равнодушним изразом на лицу седели на клупи и стрпљиво чекали да дођу на ред, сада су одједном оживели и постали веома пажљиви. Обојица су устали са својих седишта и пажљиво пратили сваки миг тобожњег пуковника Буртона и његовог секретара Стенфорда.

И сам благајник је изменио своје досадање држање. Уопште, цела банка је одједном изменила свој дотадањи лик. Као да је нека тајанствена рука дала знак, да се све учини, да опасни хохштаплерски пар не умакне полицији.

Интелигентни Линдсеј је већ био и ачисто с тим, да је ухапшен. Видео је себе у ћелији, коју је увек пажљиво избегавао и језа га је хватала, кад се сетио, да је једном читао у неким новинама, да се за подвале у стилу, коју су они сада извршили, седи дуго година на робији, у америчким затворима...

Она два клиента банке, који су се дотле тако сањиво и равнодушно држали, сада су имали енергичан изглед и наступ. Један од њих се приближио лажном пуковнику Буртону, и Роналду се учинило, као да је већ извадио лисице да га окује...

— Наставиће се —

Српско црквено певачко друштво у Надању свечано је осветило своју друштвену заставу

Свечаности је присуствовало и певачко друштво из Турије

Надаљ, 10 маја. — Српско црквено певачко друштво је, на Ђурђевдан, свечано осветило своју друштвену заставу коју је друштву дарвао угледни економ г. Рада Кешански. Свечаности је присуствовало и певачко друштво из Турије са својим вредним хоровођом г. Миланом Вујином, банкарским чиновником. Пре подне је, у православној цркви, одржана свечана литургија на којој је освећена друштвена застава. На јектекнија је одговарало певачко друштво из Турије.

После литургије прешл осе у кафану код Ст. Човића где је обављено освећење и резање славског колача. Кумови су били г. Рада Кешански и г. Бранко Деканић. У један час у подне приређен је банкет коме су присуствовали, поред осталих угледних гостију, и народни посланик жабаљског среза г. др. Ђорђе Јовановић, јавни бележник из Жабља, г. др. Коста Мајински, г. др. Жарко Томин, адвокат из Новог Сада, и други. Госте је поздравио г. Димитрије Човић, учитељ, оснивач и хоровођа Српског црквеног певачког друштва.

Увече је приређен концерт на коме су учествовала оба певачка друштва, из Турије и Надаља. Концерт је био добро посећен, а имао је врло леп успех. После концертног дела програма изведен је један позоришни комад који су извели дилетанти Кола занатлиске омладине. Пре почетка програма госте је поздравио г. Ђорђе Тотић, подбележник.

Са ових успелих свечаности из Надаља послати су поздравни телеграми Претседнику Краљевске владе г. др. Милану Стојадиновићу и Бану Дунавске бановине г. Светиславу Рајићу.

М. В.

НОВЕ КЊИГЕ И ЛИСТОВИ

Први број Југословенске мисли, часопис за социално-економска питања, културу и уметност, 7 о. м. изишао је из штампе.

У сврху организовања месних подповереништва, Уређивачки одбор листа позива на рад све морално здраве и национално исправне елементе градске и сеоске омладине.

Угледни примерак листа и обавештења тражите писменим путем на: Београд, Стојана Протића бр. 58, или: Нови Сад, Свет. Марковића ул. бр. 9.

Трактор у пољопривреди. У нашој пољопривреди трактор се још не употребљава нарочито много, али је, ипак, важно размотрити шта утиче на економију трактора у пољопривреди. Опширан напис о томе, из стручног пера, наилазимо у најновијем, 9 броју „Пољопривредног гласника". Писац г. инж. Едуард Босанац, асистент универзитета Загреб, наглашује да се трактор мора органски уклопити у погон да би био корисна машина у пољопривреди. При избору, ваља узети величину и конструкцију такву која истину одговара датим приликама, а поступати са њиме и неговати га како треба.

Винарска изложба у Сремским Карловцима

Сремски Карловци, 9 маја. — У вези са конгресом Савеза гостионичарских удружења, који ће се одржати, као што је то „Дан" јавио, 11 и 12 о. м., приредиће се у Сремским Карловцима изложба вина у гостионици код „Шарановића."

Учесници конгреса посетиће винарску изложбу 12 о. м. Како се сазнаје, на овој изложби узеће учешћа сви виђенији подруми из Ср. Карловаца.

—o—

У Ђали је умро најмањи човек у Банату — деведесетогодишњак Аћим Бунгин

Ђала, 10 маја. — У Ђали ових дана, умро је најмањи човек у Банату, патуљак Аћим Бунгин, висок свега 94 цм. Родитељи Аћима били су потпуно нормално развијени док њихова деца два брата и једна девојка, била малог раста. Један Аћимов брат, који је био висок свега 95 цм., доживео је старост од 60 година док је њихова сестра, која је била још мања свега 80 цм., доживела 80 година. Иако малог раста пок. Аћим ничим се није разликовао од осталих људи. Био је бистар. У селу су га поштовали. У младости је био настојник неког имања, а доцније се бавио трговином и стекао доста велико имање. Што је најинтересантније никада се није женио, нити је хтео да се фотографише.

—o—

КАЛДРМИСАЊЕ И КАНАЛИЗАЦИЈА ГЛАВНИХ УЛИЦА У СРЕМ. КАРЛОВЦИМА

Сремски Карловци, 9 маја. — У „Дану" је већ у неколико махова било подвучено да се главне улице налазе у стању које су испод сваке критике. Сада је, коначно, градска управа одлучила да прво каналише главне улице, а затим и да их асфалтира. Крајње је време, одиста, било да се то већ једном учини. *(Дан)*

СПОРТ

ДА ЛИ ЋЕ УСКОРО БИТИ ПОСТАВЉЕНИ НОВИ РЕКОРДИ?

Никола Вучевић је у недељу бацио куглу 14,76 а скочио у даљину 6,82 метара

Изјава г. Максе Грина

У недељу пре подне лакоатлетска секција Војводине приредила је на игралишту „Карађорђе“ свој први овогодишњи клупски митинг. Такмичење је успело изнад сваког очекивања. У погледу резултата једино су слабији били тркачи, који су трчали са ветром у прса. Због тога њихови резултати нису нарочити и не вреди их ни забележити, јер су постављени у апсолутно ненормалним околностима.

Позитивни резултати, који заслужују сваку пажњу, прелазе свака очекивања. Постављени још на самом почетку лакоатлетске сезоне, ти резултати дају наде да ће изврсни атлетичари Војводине, када дођу у пуну форму, и ове године бити у првим редовима југословенске лаке атлетике.

Важнији резултати у недељу били су ови:

Скок у даљину: 1. Вучевић 6.82 м.; 2. Р. Николић 6.46 м.; 3. Кантардић 6.,0 м.;

Бацање кугле: 1. Вучевић 14.76 м.; 2. Киш 12.38 м.;

Бацање диска: 1. Вучевић 43.38 м.; 2. Киш 38.43 м.; 3. Р. Николић 35.08м.;

Скок у вис: 1. Вучевић 165 см.; 2. Р. Николић 165см.

Прва два резултата које је Никола Вучевић постигао у скоку у даљину и бацању кугле претстављају скоро читаву сензацију. За последњих годину и по дана ни један југословенски атлетичар није поставио боље резултате у тим дисциплинама. Прошле године најбољи резултат у скоку у даљину поставио је Лазаревић (Бск), скочивши свега 6.80. Државни рекорд износи 6.98 али ни Вучевић још није дао максимум. Његова форма из дана у дан све је сјајнија, а његови резултати просто запрепашћују и самог тренера г. Калтенбаха.

У 1937 години најбољи резултат у бацању кугле онај Алексе Ковачевића од 14.65 м. Вучевић је у недељу бацио много више, за 15 сантиметара. Државни рекорд износи 15.01 метара, а Никола Вучевић још није рекао своју последњу реч. Вучевић је и дискос, уз врло јак ветар, бацио 43.38 метара. С обзиром на околности под којима је постигнут, резултат је врло добар.

Запажени су и резултати јуниора Киша (средњошколца), који је у недељу учествовао у сениорском такмичењу. Киш је сениорску куглу бацио 1,.38 м., а сениорски дискос бацио је 38,43 метара. Из ових резултата види се да је Киш изванредан таленат.

Интересантно је да су ови резултати, постигнути у недељу на такмичењу у Новом Саду, остали скоро незапажени у нашој дневној штампи. Дотле је са много неважнијих митинга писано врло опширно, а много слабији резултати слављени су као читави догађаји.

Јуче смо потражили претседника лакоатлетске секције Војводине, познатог спортског радника г. Максима Грина, који нам је о овим успесима своје секције рекао:

— Наши атлетичари тренирали су преко целе зиме у затвореној дворани, а одмах после снега почели су са спољним тренинзима, под управом одличног спортског стручњака г. Калтенбаха. Данас су наши атлетичари у сјајној физичкој кондицији. Поносан сам што могу да изјавим, да сви чланови лакоатлетске секције Војводине живе примерним спортским животом. Према садањој форми наших атлетичара, надам се да ћемо у недељу имати успеха на такмичењу за пехар „Правде“ у Панчеву.

— Да ли је Вучевић у стању да постигне још боље резултате?

— Више него сигурно. Сам тренер г. Калтенбах рекао ми је да верује да ће Вучевић ове године поставити нове југословенске рекорде у бацању кугле и у скоку у даљину. Али, идемо да видимо, завршио је г. Грин.

Јавна захвалност

Поводом преране смрти мог непрежаљеног супруга

†

БРАНИСЛАВА ЈАБЛАНОВИЋА

вишег рачунског инспектора банске управе,

свима онима који су га испратили на вечни пут, и који су ме у великој тузи утешавали изразом саучешћа овим путем се најсрдачније захваљујем.

уд. Јелка Јаблановић

ОБЈАВА

Објављујем да ово двоје желе склопити брак:

Младожења: Бренте Јакомо, разведен, прив. чиновник, без конфесије, рођен 5 јан. 1896, у Риму, место становања: Београд, име родитеља: Бренте Цезар и Матејс Марија-Лујза.

Невеста: Благојевић Милица, разведена, домаћица, православне вере, рођена 28 фебр. 1907 у Шефилду, место становања: Нови Сад, Темерински друм име родитеља: Роџер Максфел-Вилиам и Етел Ана.

Позивам све оне, којима је позната каква законска препрека за склапање брака горе споменутих или каква околност, која искључује њихов слободан пристанак, да ми то пријаве непосредно или путем оне општинске управе, односно матичара, код којега је ова објава истакнута.

У Новом Саду, 9 маја 1938.

Клицин, држ. матичар

МАЛИ ОГЛАСИ

НОВО

Стигла је чувена и омиљена капела у гостиону **„Севдах“** са омиљеном певачицом Јелисаветом. **Угоститељ Салко.** (1600)

ЛЕПО НАМЕШТЕНА СОБА

Засебан улаз. Издаје се **Филипа Вишњића 1а.** ((1097)

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Нови Сад, 10 маја 1938.

У берзанском промету закључено је данас:

ПШЕНИЦА: Бачка 78-79 2% к. д. 233—235; банатска 78-79 2% к. д. 224—232; потиска 78-79 2% к. д. 234—238; сремска 78-79 2% к. д. 232—234.

ЈЕЧАМ: бачки и сремски к. д. 162.50—165.

ЗОБ: бачка к. д. 165—167.50; сремска к. д. 165—167.50; славонска к. д. 167.50—170.

КУКУРУЗ: бачки и сремски к. д. 106—107; банатски к. д. 102—103.

БРАШНО: 0гг и 0г бачко и банатско 330—340; број 2 310—320; број 5 290—300; број 6 270—280; број 7 240—250; број 8 130—135; 0гг и 0г сремско и славонско 327.50—337.50; број 2 307.50—317.50; број 5 287.50—297.50; број 6 267.50—277.50; број 7 237.50—247.50; број 8 130—135.

МАСТ: у кантама по 25 кг бруто за нето к. д. 1340—1360.

МЕКИЊЕ: бачке, сремске и банатске к. д. 110—115.

ПАСУЉ: бачки и сремски без вреће к. д. 190—195.

ТЕНДЕНЦИЈА: чвршћа.

ПРОМЕТ: средњи.

ОГЛАС

У смислу §-а 106 и 105 извип. овим позивам све веровнике т. фирме: Милана Ивковића, — наследника Ђорђа Ивковића млађег из Новог Сада (Краља Петра I ул. бр. 1) да пријаве канцеларији потписаног јавног бележника своја потраживања писмено или усмено сваког радног дана од 8—13 и од 15—17 часова, која имају против наведене фирме и то најдаље у року од 15 дана, рачунајући од дана првога увртшења овога огласа у новосадском листу „Дану“, пошто је власник исте фирме г. Ђорђе Ивковић млађи своју радњу са свом робом продао.

Веровници, који у овом року не пријаве своја потраживања, губе после тога рока право тражити намирење своје тражбине против наведене фирме — од купца, пошто ће купац одмах првога дана иза минулога рока из куповнине подмирити све дотле пријављене тражбине, а остатак уговорене куповнине положити на руке именованога продавца г. Ђорђа Ивковића млађег.

У Новом Саду, дана 9 маја 1938 г.

Душан Орешковић
јавни бележник у
Новом Саду
(Краља Петра I ул. 3)

МАРТОНОШКА ПРВА ШТЕДИОНИЦА Д. Д. МАРТОНОШ

ПОЗИВ

којим се позивају г. г. деоничари на **XXIX редовну главну скупштину** која ће се одржати **у недељу 29 маја 1938 год. у 8 сати пре подне** у друштвеним просторијама са следећим

ДНЕВНИМ РЕДОМ

1) Избор три члана за оверовљење скупштинског записника, 2) Извештај Управног и Надзорног одбора о раду завода у прошлој години и подношење закључних рачуна за 1937 год. ради одобрења, 3) Давање разрешнице Управи и Надзорном одбору, 4) Донашање решења о ликвидацији завода, 5) Избор ликвидаторе, у колико Господин Министар трговине и индустрије одобри затражену ванстечајну ликвидацију, 6) На основу члана 29 Уредбе о заштити новчаних завода и њихових веровника предлажемо Главној скупштини своту редовних, личних и материјалних издатака за 1938 годину, која износи 32.000 динара на одобрење и 7) Евентуални предлози: Предлози се само тако могу по правилима решавати ако се пре одржања Главне скупштине на три дана Управи писмено поднесу.

У Мартоношу, 6 марта 1938 год. **Управа.**

29 ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ И ЗАКЉУЧНИ РАЧУНИ ЗА 1937 Г.

Актива Рачун изравнања 31 децембра 1937 год. Благајна 9.103.59. 3% обвезнице за ликвидацију земљорадничких дугова 95.500. Разне хартије од вредности 17.000. Менице 226.855. Зајмови на обвезнице 12.405. Дужници 17.424. Непокретнина 45.000 Земљораднички зајмови који су по Уредби предати Прив. Аграрној Банци 739.239. Предујам на 5 квоту Улога 28.266.46. Српска Банка у Загребу филијала у Суботици 27.080. Губитак 284.585.30. 1,502.458.35 дин. Пасива уплаћена деоничарска главница 50.000 Резервни фондови 73.717.49. Улози стари 1,219.620.65. Улози нови 60.717.28. Неподигнута дивиденда 1.704.63. Преносна камата 1198.30. Привилегована Аграрна Банка 95.500. 1,502.458.35 дин. Расход Рачун губитка и добитка 31 децембра 1937 год. Камата на улог. 26.123. Порез и прирез 16.926.30. Чиновничке плате 21.525. Трошкови 7.445.20. Допунска такса 100. Окружни уред Суботица болн. пристојба 1.475. Ресконт камата 2910. Отпис од земљорадничких дугова које смо предали Паб-у 246.413. 322.917.50 дин. Приход. Камате 37.132.20. Камате вредн. папира 1200. Губитак 284.585.30. 322.917.50 дин. у Мартоношу 1 марта 1938 год. Васа Жишков књиговођа с. р. Чланови управе: Мила Лишић с. р. управитељ. Пера Добрички с. р. Љубомир Лишић с. р. Мила Вучић с. р. Момчило Грубанов с. р. Вучић Мита с. р. са главним и споредним књигама сравнили и у реду пронашли. Надзорни одбор. Јајагин Радован с. р. Иван Бранковић претседник с. р. Милош Ђ. Лишић с. р.

КРОЗ НОВИ САД

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. **Музеј Матице српске** отворен од 11—12 часова.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ
Од 7 до 13 маја:

Кр. Дворска апотека Мр. Ст. Д. Поповића, Краља Петра II (Футошка) 124. Телефон 33-74.

Апотека Попић Николе Пашића 13. (телефон 23-79).

Апотека Насл. Жигровића, Петроварадин.

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА „Кнез Милош" Ш. Д. Б. НОВИ САД Трифковићев трг 3/I. Телефон 20—20 и 32—42. — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАГУЈЕВАЦ: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД: Телефон 169.

*

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени су: Велинка, кћи Мите Веселиновића, градског надзорника и Ђурђинке Анојчић. — Јулка, кћи Петра Шашића, ратара и Јулијане Балинт. — Женско дете, Васе Ратковића, чиновника и Смиље Бокић. — Мушко дете, Мице Стојшић, радинице. — Женско дете, Аркадија Штрбојин, ратара и Милосаве Марић. — Женско дете, Михајла Кохута, редара и Загорке Божин. — Мушко дете, Ане Ненадовић, домаћице. — Вилхелм-Антун, син Јосипа Хаса, надничара и Штефаније Кетингер. — Иван, син Стевана Тортића, зидарског мајстора и Терезије Динчер. — Мушко дете, Јаноша Миче, радника и Терезије Сајко. — Марија, кћи Фрање Гомбара, фабр. радника и Ержебет Финта. — Деже, син Јована Трабајко, обућара и Марије Божо.

Венчања није било.

Умрли су: Фридрих Вајс, млинар, стар 62 год. — мл. Стеван Хефлер, бравар, стар 42 год. — Светлана Јефтић, дете, старо 5 година. — Јосип Најрор, електр. трговац, стар 72 год. — Фани Рајтер, домаћица, стара 81 год. — Самуило Клајн, пенз. железн. чиновник, стар 81 год. — Мушко дете Ненадовић, старо 24 с.

—o—

Новосадски власници хотела и кафана склопили су колективни уговор са својим персоналом

Југословенски радднички савез (Југорас), угоститељска секција склопила је колективни уговор са извесним бројем послодаваца, власника новосадских кафана, ресторација и хотела. Према колективним уговору, који је Југорас склопио заводи се систем процената и то 15 у кафанама и хотелима, а у ресторацијама 10 од сто. Сем тога, повисиће се плата хотелском и кафанском персоналу са 150—200 динара по особи, месечно. Хотелски портири, који досада нису имали фикс плате, према новом колективном уговору, примаће убудуће, 300 динара месечно.

Нови колективни уговор потписали су, досада, следећи послодавци-власници хотела и кафана: Краљица Марија, Слобода, Парк, Штолц, Српски Краљ, Бела Лађа и Централ.

Пред освећењем заставе Обласног одбора Јадранске страже

Припреме за велике свечаности у недељу

Поводом освећења друштвене заставе обласног одбора Јадранске страже, којој кумује Њ. В. Краљ Петар Други, а у вези са својим 15-годишњим радом, Обласни одбор је дао отштампати споменицу, која је јуче разаслата члановима и пријатељима овог нашег угледног националног друштва. Освећење заставе обавиће се, као што је то „Дан" јавио, у недељу, 15 о. м. У суботу вече у 8 и по часова, Обласни одбор Јадранске страже приређује у Спомен-дому свечану академију с одабраним програмом.

Свечано освећење друштвене заставе обавиће се у недељу, у 10.45 часова, пред Спомен-домом. Истога дана, у 7 и по часова пре подне, одржаће се годишња скупштина обласног и месног одбора Јадранске страже, такође у Спомен-дому, на којој ће узети учешћа, поред чланства из Новог Сада, делегати из свих већих места са територије обласног одбора.

„Војводина на море"

Заслужни претседник обласног одбора Јадранске страже, г. др. Бранко Магарашевић, поднеће на главној скупштини обласног и месног одбора извештај и кратак преглед о раду Јадранске страже у овим крајевима. Прво ће се осврнути на два важна и значајна момента за живот Јадранске страже: 15-годишњица опстанка и рада обласног одбора и освећење друштвене заставе под високим кумством Њ. В. Краља Петра Другог, у коме је, већ као Престолонаследнику, годинама била тако лепо и снажно инкарнирана наша национална и државна поморска ориентација и концепција.

Из извештаја г. др. Магарашевића се види, да обласни одбор улази у мирну и конструктивну фазу своје делатности. Захваљујући издашној потпори банске управе и општини града Новог Сада, обласни одбор успео је, да купи зграду и земљиште за Дечји дом у Доброти, у Боки Которској, а сем тога је успео да осигура замашна новчана средства за адаптацију зграда и уређење пространог околног земљишта.

Као важну чињеницу, помиње г. др. Магарашевић, да обласни одбор у Новом Саду броји 83 месна одбора.

Војводина своју везу и љубав према нашем мору манифестује кроз рад обласног одбора и када Дом буде потпуно готов, тада ће бити дужност сваког члана Јадранске страже и свих пријатеља, да уз лозинку и поклик „Војводина на море", пођу у великим масама на југ, на наш Јадран.

Завидан успех финансија и повећање броја чланства у прошлој години

Споменица, која је издата поводом освећења друштвене заставе, даје лепу слику о постанку и раду обласног одбора. Из табеле о бројном чланству обласног одбора, видимо огроман замах од 1923 године до данас.

У години оснивања, тј. 1923 године, обласни одбор је имао свега 4 месна одбора са 223 чана. Прошле године било је 30 месних одбора са 29 секција за подмладак и са 4.200 одраслих и 4.035 чланова подмлатка. Дочим ове године има већ 83 месна одбора, 31 секцију за подмладак, а чланство је порасло на 7533, а подмладак на 4841.

Из извештаја о финансиском пословању види се, да је до краја 1937 године утрошено преко 444.000 динара за куповину дома у Доброти.

Биланс, који је састављен према стању од 31 децембра 1937 године, показује чист добитак од близу 260 хиљада динара.

На крају споменице доноси се приказ о стању месних одбора, секција подмлатка Јадранске страже и најде таљнији извештај и објашњење о финансиском пословању.

Извештај о раду обласног и месних одбора поднеће скупштини агилни секретар, г. Милош Никовић, апелациони судија, а о финансиском пословању, г. Светозар Ђивановић, који су, поред претседника г. др. Бранка Магарашевића и других неуморних чланова управе, стекли највеће заслуге, не само око напретка Јадранске страже у овим крајевима, него и око подизања Дома на Јадрану и приређивања свечаности поводом освећења друштвене заставе.

ФОТО-АМАТЕРИ!
свеже и јефтине рол-филмове можете добити у ФОТО-СТУДИУ „РОЈАЛ", Трг Ослобођења 2.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Седница градског економског и правног одбора, која има претреса око 150 предмета, продужиће се сутра, у среду, 11 о. м. После завршене седнице, заказаће се седница Градског већа.

Преглед градске благајне извршен је ових дана. Изненадан преглед, по наређењу претседника општине г. др. Бранка Илића, извршили су гг. Милан Вујић, Душан Илин, градски већници и Арса Милутиновић, градски фискал, те градски саветници Предраг Клицин и Раденко Ракић. Благајна је нађена у потпуном реду.

Враћен је из душевне болнице Ђурица Михаљ, који је био на посматрању, упућен по предлогу његовог бранилаца. Он је осумњичен, да је са Ђуром Бурчлар, у Гложану убио Мишу Зимана. Лекарски налаз ће се прочитати на претресу, који ће се одржати још у току овога месеца.

Истражни судија довршио је истрагу по кривичној ствари Јосифа Новака, имућног земљорадника из Жабља, који је оптужен да је 19 јануара о. г. лишио живота своју жену Јустину. На претресу саслушаће се око 20 сведока.

Земаљски конгрес угоститеља Краљевине Југославије

У Новом Саду ће се одржати 11 и 12 маја ове године пети земаљски конгрес угоститеља Краљевине Југославије. Тих дана ће ови наши веома симпатични привредници, они који нас усрдно и љубазно дочекују и служе и без којих се наш јавни живот не би дао ни замислити, заједнички решавати своја не мала нити лака питања и покушати да, кроз своје одлуке, одобровоље надлежне факторе да се угоститељском сталежу пруже већ једном потребне олакшице, које су неопходне и нужне. У толико нужније, што наш национални туристички промет зависи од стандарда нашега угоститељства, од његове стручне спреме и схватања важности њиховога позива.

У другим земљама је питање угоститељства већ давно решено. Тамо се више не да ни замислити угоститељска радња, која би носила карактер примитивности, а још мање, да је у рукама лица, које је далеко од угоститељске стручности. Али је зато и туризам тих земаља развијен до максимума. Томе захваљујући угоститељство, као посредник између туриста и прихода државног фискуса, ужива највеће олакшице и потпору.

Код нас, међутим, овај наш симпатични привредни сталеж је и данас неразвијен, притиснут са своју страна и нема могућности да у своје објекте инвестира ни најмању пару, јер једва одржава потребну егзистенцију.

Сви су изгледи, да је садања Краљевска влада решена да то питање скине и да учини потребне концесије нашем угоститељству, свесна његове улоге и његовог значаја у развоју националног туризма.

Седница управног одбора земаљског Савеза одржаће се 11 маја после подне, а истога дана и скупштина. На дан 12 маја у свечаној дворани Спомен-дома, свечано ће се отворити конгрес, у присуству делегата свих крајева наше Краљевине, изасланика надлежних министарстава и осталих великодостојника.

Данас је, поводом претстојећег конгреса, стигао у Нови Сад и претседник Земаљског савеза угоститеља, г. Владан Богдановић, из Скопља, брат нашега уваженог суграђана, г. Живорада Богдановића, директора Бановинске штедионице, са генералним секретаром г. Секуловићем и секретаром савеза Дравске бановине г. Петелном. На станици их је дочекала депутација овдашњих угоститеља, на челу са г. Александром Марковићем и поздравила их је срдачно.

—o—

Прогноза времена:

ПОСТЕПЕНО РАЗВЕДРАВАЊЕ НАСТУПИЋЕ ОД ЗАПАДА ПРЕМА ИСТОКУ

Прогноза времена за 11 мај: Претежно облачно време у целој земљи, нарочито на источној половини, где ће бити још кише. Постепено разведравање наступиће у току дана од запада према истоку. Сунце излази у 4.15, а залази у 18.54 часова.

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, Ст. Бранковачког 11. — Власник за ДАН к. д. СВЕТОЗАР ЂИВАНОВИЋ, Јована Бошковића 1.
Штампа „Дан" к. д., штампарско предузеће, Краља Александра ул. 7.